

[Svend Auken]

Konsekvent har regeringen afslået at ville se på andre indtægter end løn, efterløn, dagpenge og bistandshjælp. Intet har man gjort for at bremse den avanceglidning, der er en hovedårsag til, at priserne i de første måneder i år er steget væsentlig hurtigere end løningerne. Til trods for et internationalt op-sving, som vi alle må glæde os over, og som giver dansk økonomi en chance, er de økonomiske resultater bestemt ikke opmuntrende: fortsat ikke noget fald i arbejdsløsheden – tværtimod bliver arbejdsløshedens sammensætning år for år tungere og tungere med stadig flere langtidsarbejdsløse – et rekordstort betalingsbalanceunderskud i første kvartal i år, forværret handelsbalance, stigende rente, stigende priser og, som jeg sagde før, faldende realløn.

Samtidig er forståelsen for nødvendigheden af økonomiske indgreb hastigt på retur. Det har tidligere været en god ting i Danmark, at man til trods for de politiske skel selv i alvorlige krisetider har kunnet samarbejde og hjælpe de mest udsatte grupper. Ingen af delene forsøger den siddende regering og dens mange støttepartier.

Uanset alle statsministerens smukke ord må vi erkende, at samarbejdet siden valget har været elendigt i folketinget. Regeringen har konsekvent nægtet at forhandle de centrale spørgsmål i den økonomiske og sociale udvikling med oppositionen, og de radikale har – det beklager jeg meget – ikke løftet en finger for at formidle noget som helst samarbejde herinde.

Det er naturligvis regeringens ret at sige: arbejderbevægelsen vil vi ikke lytte til, oppositionen vil vi ikke forhandle med. Alligevel har socialdemokratiet søgt indflydelse siden valget, og på en række områder er det uden om regeringen lykkedes at skabe flertal. Det gælder først og fremmest sikkerhedspolitikken, det gælder kampen mod atomvåbenoprustningen i Øst og Vest, hvor det vigtigste skridt blev taget ved vedtagelsen af dagsordenen den 3. maj, og det gælder også kultur- og miljøpolitikken.

Men når det drejer sig om alle perspektiverne på indenrigspolitikens område, er der intet sket, og det til trods for, at vi allerede for et år siden fremlagde et klart alternativ til den borgerlige politik. Vi sagde, at kampen for det nye velfærdssamfund måtte bygges på 5 grundpiller. Den første er social genopret-

ning. De skete uretfærdigheder skal fjernes. Selvfølgelig skal folk, der er afhængige af samfundets hjælp, ikke stige kraftigere end de, der er i arbejde, men de skal ikke fryses fast og skæres ned, så de har en lavere stigningstakt end andre. Samtidig må der gøres, hvad der kan gøres for at mindske antallet af de mennesker, der skal forsørges i vort samfund.

Det andet hovedpunkt var investeringer i nye arbejdspladser, i ny teknik og i mennesker. Vi har fremsat mange forslag, senest forslaget om gennemførelsen af det landsdækkende hybridnet. Når det drejer sig om investeringer i mennesker, har vi fremsat forslag om ungdomsgaranti og indførelse af betalt frihed til uddannelse.

Det tredje hovedpunkt er nedsættelse af arbejdstiden til 35 timer. Det skal vi gøre på grund af den tekniske udvikling, det skal vi gøre for menneskenes skyld, og det skal vi gøre i lyset af den meget store arbejdsløshed. Alle regeringens prognoser – og vi har vel aldrig haft en så »prognosticeret« regering som den nuværende – viser med al ønskelig tydelighed, at om man så fylder samtlige modeller med al tænkelig og navnlig utænkelig økonomisk optimisme om fremtidens konjunkturer, vækst i udlandet, renteudvikling osv., vil det ikke være muligt mærkbart at nedsætte arbejdsløsheden uden en nedsættelse af arbejdstiden.

Det siges ofte, at man ikke har råd til nedsat arbejdstid med fuld lønkompensation – underforstået: oven i den almindelige overenskomstudvikling. Det er sandt nok, men det har arbejderbevægelsen naturligvis heller aldrig krævet. Det, vi siger, og det, vi har sagt, er, at lønmodtagernes andel af produktivtetsstigningerne i samfundet skal bruges til nedsat arbejdstid fremfor til andre goder som f.eks. stigende realløn.

Det fjerde punkt er indkomspolitikken, ikke ensidigt vendt mod lønmodtagerne, men omfattende alle befolkningsgrupper, og som jeg sagde det før, skal kompensationen for arbejdstidsnedsættelsen naturligvis holdes inden for den indkomspolitiske ramme.

Endelig er der det femte punkt, nemlig skattereformen. Det er egentlig fantastisk, at der længe i dette folketing har været et klart flertal for en reform omfattende en enheds-skat med samme procentbeskatning af alle indkomster op til 180.000 kr., en forhøjelse